Cena za egzemplarz 15 groszy. Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.
P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach, ul. św. Stanisława 4.

Nr. 118 **Katowice, sobota 23-go maja 1931 r.** **Rok 30**

W Zesłanie Ducha Świętego.

Odchodząc do Ojca, Chrystus nie zostawił nas sierotami. W Eucharystji dał siebie i zesłał Pocieszyciela — Ducha Prawdy, aby z nami pozostał na wieki.

Przyjście Ducha Świętego obchodzimy uroczyście w dzień Zielonych Świątek. Przed oczyma duszy naszej zjawia się niezgłębiona a cudowna tajemnica Trójcy św.: trzy osoby, a jeden Bóg, jedna Prawda: Ojciec jest Prawdą Przedwieczną, Syn Bóg — Drogą, Prawdą i Żywotem, Duch Święty — Duchem Prawdy. Prawda, kryjąca się w tej Tajemnicy przenika całą naukę i życie Kościoła katolickiego. Prawda też jest podstawą, na której oprzeć się winno życie całego świata, czy chodzi o życie duchowe czy materjalne, czy chodzi o państwa, narody czy klasy społeczne. Dzień zejścia Ducha Św. jest dniem światłości Prawdy i dniem Pocieszenia.

* *

W dzisiejszych czasach, które głębokiem cierpieniem doświadczają ludzkość, kiedy wśród zwątpień i przeciwności łamie się i wydaje się nicością rozum ludzki — ludzkość cała, szczególnie skwapliwie łaknie Prawdy i Pocieszenia. Odwieczna Prawda i Pocieszenie to Bóg i Jego Sprawiedliwość i Miłosierdzie — taka, jaka od wieków ujawnia się w nauce Kościoła katolickiego. Kto pragnie prawdy i pocieszenia, znajdzie ją na łonie Kościoła. Jak jednak widać, ludzkość cała szuka również tej prawdy i pocieszenia w sprawach doczesnych, w sprawach dnia codziennego.

I tu, gdy oczy ludzkości zwrócone są na ciasny kręg życia, wśród niej biegnącego, obłędny strach chwyta ludzkość, gdy widzi, jak wszelkie dotychczasowe obliczenia i przewidywania zawodzą, jak klęska gospodarcza, poprzedzona klęskami wojennymi, szerzy spustoszenie wśród wszystkich narodów. Miljony ludzi bez pracy i tysiące zakładów pracy zamiera, jest nadmiar chleba a równocześnie jego brak. Wydawałoby się, że świat cały stał się igraszką w ręku przekornego chochlika, którego celem jest stwarzanie bezlitośnych paradoksów. Zwątpienie i rozpacz ogarnia tych wszystkich, których niedola obecnych czasów bezpośrednio dotyka.

Czy jednak słusznie? W chwilach cierpienia zwykliśmy schylać głowę nisko i skupiać się w swym bólu. Owładające nas bezczucie (apatja) powoduje, że zdaje nam się, jakobyśmy mniej cierpieli. Źle jednak czynimy, bo w dół schylając głowy, tracimy z widoku szersze kręgi. Wznieśmy więc głowy. Ze stolicy Piotrowej, skąd płynie do nas nauka o Prawdzie wiecznej, płyną też wskazówki dla spraw naszego życia codziennego. Ostatnio padły stamtąd pełne mądrości i miłości słowa, które staną się wskaźnikami dla tych, którzy w sposób twardy zechcą rozwiązać gnębiące nas stosunki społeczne i gospodarcze. Modlitwa, Czyn i Poświęcenie to naczelne zasady, na których podstawie rozwinąć będą się mogły na dobro ludzkości te wskazania prawdy o rzeczach doczesnych, o których mowa w słynnej encyklice „Rerum Novarum". Tam leży prawda, którą tak skwapliwie pożąda ludzkość.

W uświadomieniu sobie tej prawdy leży też również pocieszenie, dla którego pełną podstawę znajdujemy w przepojonem miłością i współczuciem zajęciu się losem zbiedzonej ludzkości, przez Ojca Świętego.

Rada Ligi obradowała nad sprawą rozbrojenia i kredytu rolnego.

Genewa. (PAT.) W dalszym ciągu dyskusji na dzisiejszem posiedzeniu Rady Ligi Narodów minister Grandi podkreślił znaczenie międzynarodowych aktów generalnych (t. j. układów wiążących wszystkie państwa) dla stworzenia odpowiedniej atmosfery, koniecznej **dla pomyślnego przeprowadzenia światowej konferencji rozbrojeniowej.** Następnie po oświadczeniu przez delegatów indyjskich przystąpienia do wyżej omawianych aktów generalnych zabrał głos niemiecki minister spraw zagranicznych dr. Curtius, który ze swej strony podkreślił, że zasada pokojowego załatwienia sporów między państwami stanowi kamień węgielny i główny cel instytucji Ligi Narodów i że od postępującego urzeczywistnienia tej idei zależy koniec w końcu powodzenie wszelkich w tym kierunku czynionych usiłowań. Chodzi więc o utworzenie systemu, któryby uniemożliwiał wojnę za pomocą utworzenia rękojmi, że wszystkie pomiędzy narodami powstające spory będą rozwiązane w drodze pokojowej w postępowaniu według zasad sprawiedliwości i słuszności.

Zkolei przystąpiono do sprawy **międzynarodowego instytutu kredytu rolnego,** przyczem Rada uchwaliła natychmiast wyłonić komisję organizacyjną, któraby posiadała kompetencje do rozpoczęcia niezwłocznie szczegółowych badań w tych krajach, które ubiegają się o uzyskanie międzynarodowego kredytu. Następnie Rada Ligi Narodów zajmowała się szeregiem spraw o znaczeniu drugorzędnem.

*

Gravina pozostanie komisarzem Ligi w Gdańsku na dalsze trzechlecie.

Genewa. PAT. Rada Ligi Narodów na posiedzeniu poufnem postanowiła przedłużyć mandat wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku hr. Graviny na dalsze trzy lata, licząc od dnia 22 czerwca 1932 r. Zkolei Rada postanowiła, że następne sesja doradczego komitetu gospodarczego ma się odbyć w najbliższej jesieni.

Komisja Unji europejskiej zorganizowała swą pracę.

Genewa. (PAT.) Na posiedzeniu komisji studjów nad unją europejską radca związkowy Motta złożył imieniem podkomitetu 17-tu sprawozdanie o różnych propozycjach, wysuniętych w toku dyskusji komisji studjów. Podkomitet zaleca wyłonienie czterech dalszych podkomitetów, które do chwili zebrania się następnej sesji komisji studjów miałyby wyjaśnić szereg zagadnień. Istniejący już **podkomitet do spraw rolnych** został rozszerzony przez wejście w jego skład delegatów Węgier, **Polski,** Rumunji, Turcji i Rosji sowieckiej. Komitet ten ma zebrać się 10 czerwca w celu rozważenia spraw dotyczących gospodarki rolnej jak również systemu cel uprzywilejowanych. Drugi komitet zbierze się 22 czerwca dla zbadania zagadnień produkcji, wymiany i karteli. Nie będzie utworzony specjalny komitet pomocy dla Austrji, natomiast rząd austrjacki ma różnym podkomitetom przedstawić bezpośrednio swe propozycje. **Sprawa międzynarodowego kredytu** ma być rozważana z delegatam. komitetu finansowego. Głównym celem jego rozważań będzie zagadnienie ułatwienia wydania pożyczek państwowych o charakterze międzynarodowym przy czynnym udziale Ligi Narodów. Prace wszystkich wzmiankowanych podkomitetów będą przedstawione podkomitetowi gospodarczej komisji koordynacyjnej, zbierającemu się 6 lipca. Podkomitet ten będzie się starał różne propozycje zgrupować oraz ująć je w formę rozstrzygających wniosków praktycznych. **Sprawa bezrobocia** będzie rozważana przez specjalną komisję, złożoną z 12 członków, a mianowicie 6-ciu przedstawicieli komisji studjów oraz 6-ciu delegatów Międzynarodowego Biura Pracy. Komitet ten zajmie się m. in. sprawą możliwości pośrednictwa pracy, wychodźtwa i t. d.

Krwawe demonstracje przeciw Włochom.

Jerozolima. (PAT.) W Trypolisie (Syrja) **7000 murzynów urządziło antywłoskie demonstracje** w związku z wypadkami w Trypolitanji przy zajęciu przez Włochy Oazy Kufra. Doszło do starcia z władzami bezpieczeństwa publicznego, przyczem **3 żandarmów zostało zabitych a 21 rannych.** W mieszkaniu konsula włoskiego, oraz w wielu przedsiębiorstwach włoskich wybito szyby. Władze francuskie dokonały wielu aresztowań.

Nowe pismo polskie na Litwie.

Kowno. PAT. Na Litwie zaczęło wychodzić nowe czasopismo polskie pod nazwą „Wytrwaj", wydawane przez Związek Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie. Pismo to jest przeznaczone w pierwszym rzędzie dla młodzieży wyższych klas gimnazjum. Treść i szata zewnętrzna nowego czasopisma jest bardzo staranna.

Zemsta masonów hiszpańskich na OO. Jezuitów.

Barcelona. PAT. Rada miejska postanowiła przyłączyć się do rezolucji, domagającej się wysiedlenia Jezuitów. (Wiadomość ta daje potwierdzenie tego, że rząd przeciwreligijny, jaki się w Hiszpanji ujawnił w zamachach na kościoły i klasztory, był akcją zorganizowaną przez czynniki, kierujące życiem politycznem młodej republiki).

Sowiecki dumping naftowy w Hiszpanji

Madryt. PAT. Dziennik „El-Sol" donosi, że ministerstwo finansów uzgodniło z przedstawicielami wytwórców nafty w Rosji projekt umowy, przewidującej dostawę nafty po cenie o 28 proc niżej od nafty innego pochodzenia. Poza tem znaczna część sum wpłaconych za naftę ma być zużyta na zakup produktów hiszpańskiego pochodzenia.

Z Międzynarodowego Biura Pracy

Genewa. PAT. Zwołana przez Międzynarodowe Biuro Pracy czwarta konferencja rozpoczęła obrady. Konferencja zajmować się będzie sprawą ulepszenia dotychczasowych metod Międzynarodowego Biura Pracy, stosowanych dla porównania siły kupna z zarobkami poszczególnych krajach.

Genewa. PAT. Komisja techniczna hut szklanych rozpoczęła swe prace. Komisja zajmować się będzie sprawą zorganizowania wypoczynku niedzielnego robotników, zatrudnionych w hutach.

Minister grecki ustępuje dla obrony swej czci.

Ateny. PAT. Minister spraw wewnętrznych zwrócił się do Venizelosa z prośbą o przyjęcie jego dymisji. Oświadczył on przy tem, że pragnie odzyskać całkowitą swobodę, aby wystąpić na drogę sądową przeciwko dziennikom, które utrzymywały, że bracia jego należeli do towarzystwa, posiadającego koncesję na budowę dróg w czasie, gdy był on ministrem komunikacji. Uznając stanowisko ministra za słuszne, Venizelos przyjął jego dymisję.

Korzystne próby z wyrzuceniem samolotów w powietrze.

Londyn. PAT. W miejscowości Farnborough dokonano wczoraj z powodzeniem próby wyrzucenia z katapulty (o sile 4 tys. koni mechanicznych) samolotu do bombardowania wagi około 9 ton. Samolot wyrzucony został w ciągu dwóch sekund i osiągnął szybkość 60 mil na godzinę. Po dokonaniu przelotu nad aerodronem, samolot wylądował w doskonałej formie. (Wyrzucanie samolotu ma zastąpić powolne wznoszenie się samolotu z ziemi, tak, by w jak najkrótszym czasie samolot znalazł się wysoko w powietrzu i mógł przystąpić do działań wojennych).

TELEGRAMY.

Wygrane na Loterji Państwowej.

Warszawa. PAT. Wczoraj w drugim dniu ciągnienia I-ej klasy 23-ej Polskiej Państwowej Loterji Klasowej główniejsze wygrane padły na numery następujące: 20.000 zł. wygrał numer 152719, 10.000 zł. numer 163219, po 5.000 zł. numery 171721 i 179786.

W zagłębiu krakowskiem spokój.

Warszawa. PAT. Na terenie Zagłębia Dąbrowsko - Krakowskiego panował w dniu wczorajszym zupełny spokój.

Ks. Kneblewski odznaczony orderem jugosłowiańskim.

Warszawa. PAT. W poselstwie jugosłowiańskiem w obecności członków poselstwa wręczył min. pełnomocny Jugosławji poseł Branco Lazarewicz odznakę komandorji orderu jugosłowiańskiej korony prezesowi ligi polsko-jugosłowiańskiej księdzu Wacławowi Kneblewskiemu.

Zasądzenie adwokata za zniewagę.

Grudziądz. PAT. W dniu wczorajszym przed sądem grodzkim odbyła się rozprawa przeciwko adwokatowi Rudce — oskarżonemu o zniewagę rzeczoznawcy sądowego Paula. Sąd skazał Rudkę na 4 tygodnie więzienia.

Tragiczne skutki pożaru.

Baranowicze. We wsi Wichosielce, gminy wolniańskiej, powiatu baranowickiego w zabudowaniach Grzegorza Doniosza z nieustalonej przyczyny wybuchł pożar, który przy silnym wietrze przeniósł się niemal na całą wieś. Pożar zniszczył doszczętnie 40 budynków mieszkalnych, 25 stodół, 13 chlewów i żywy inwentarz. Ogółem straty wynoszą przeszło 300.000 zł. W płomieniach znalazła śmierć dwuletnia dziewczynka. Na miejsce udał się starosta baranowicki Przepałkowski.

Polacy staną do wyborów miejskich w Kownie.

Kowno. PAT. Do wyborów rady miejskiej w Kownie (stolicy Litwy), które odbędą się w połowie czerwca **mniejszość polska** idzie łącznie z mniejszością rosyjską i żydowską. Należy przypomnieć, że przy ostatnich wyborach do rady miejskiej w Kownie w roku 1924 lista polska otrzymała 16 mandatów na 72 miejsca w radzie, tj. 22 proc.

Min. Anglji przewodniczyć będzie konferencji rozbrojeniowej.

Rzym. PAT. Dzienniki witają z zadowoleniem nominację Hendersona na stanowisko przewodniczącego konferencji rozbrojeniowej, uważając to za zwycięstwo tezy, wysuwanej przez Italję.

W Paryżu o Śląsku.

Paryż. PAT. W szeregu odbywających się w bibljotece polskiej wykładów o Górnym Śląsku wygłosił kolejno odczyt **p. Henryk de Montfort,** sekretarz akademji nauk moralnych i politycznych, o kulturze G. Śląska, opierając się na sztuce ludowej, strojach ludu śląspiego, stylu mebli, architekturze kościołów i innych przejawach kultury. Prelegent wykazał głęboko polski charakter tej dzielnicy. Przewodniczył p. Alfred Rebelliau, członek Instytutu, który w pięknem przemówieniu zaznaczył, że partykularyzm dzielnicowy nie może nigdy być dowodem odśrodkowych tendencyj politycznych. Najlepszym tego przykładem jest Francja. Wiele jej prowincyj zachowało swoje cechy dziedziczne i narzecza **o wiele bardziej różniące się od języka francuskiego, niż gwara G. Śląska od literackiego języka polskiego,** co nie przeszkadza temu, że są one ściśle spojone z wielką kulturą ojczyzny francuskiej i nigdy nie myślały o separatyźmie. Na zakończenie przewodniczący podkreślił doniosłość podjętej przez Bibljotekę Polską inicjatywy zorganizowania wykładów, które niezawodnie ułatwią Francuzom, mało znającym Polskę, zaznajomienie się z tak doniosłą kwestją, jak sprawa G. Śląska. Licznie zebrani słuchacze zgotowali przewodniczącemu i prelegentowi gorącą owację. Ambasadę reprezentował radca Neuman. Na odczycie obecny był również bawiący przejazdem w Paryżu naczelnik wydziału prasowego M. S. Z. p. Leon Chrzanowski.

Hiszpanja w płomieniach.

Republikańska Hiszpanja została ogarnięta płomieniami buntów. Zrewoltowane tłumy, pałając nienawiścią do kleru, niszczą kościoły i klasztory, paląc je. W płomieniach giną bezcenne dzieła sztuki. Na ilustracji widzimy pożar kościoła klasztornego Karmelitanek w Madrycie pod wezwaniem Santa Teresa de Jesus.

W stolicy Szwecji zamieszki ustały.

Sztokholm. (PAT.) Według informacyj dzienników, podczas zaburzeń, jakie miały miejsce onegdaj, ogółem zranionych zostało lekko 12 policjantów i 30 manifestantów. Wśród 14 aresztowanych osób jest dwóch cudzoziemców emisarjuszy bolszewickich, jeden przynależności państwowej niemieckiej, drugi polskiej. Aresztowano również dwie kobiety, które brały bardzo żywy udział w walkach z policją. Jedna z nich podała się za przywódczynię organizacji „czerwonych kombatantek".

Sztokholm. (PAT.) W stolicy zapanował całkowity spokój. 5-minutowa przerwa w pracy na znak żałoby dokonana była w czasie pogrzebu ofiar, zamieszkałych w Aadalen, jednakże nie wywarło to większego wrażenia, gdyż w tych godzinach przypada zwykła przerwa w pracach fabrycznych. Wezwanie komunistów do strajku powszechnego znalazło w Sztokholmie posłuch jedynie wśród robotników budowlanych i częściowo u tokarzy. Według dotychczasowych wiadomości, strajk minął całkowicie spokojnie. Również bez zajść odbył się pogrzeb ofiar z Aadalen.

Waldemaras chce przenieść się do Kowna.

Kowno. PAT. Były dyktator Litwy prof. Waldemaras wniósł prośbę o pozwolenie mu na zamieszkanie w Kownie.

Kurdowie dążą do niepodległości.

Jerozolima. PAT. Władze Iraku wpadły na trop szeroko rozgałęzionej tajnej organizacji kurdyjskiej, mającej na celu stworzenie niepodległego państwa kurdyjskiego. Aresztowano wiele wybitnych osób, m. in. b. gubernatora prowincji Sulamaniali Tufik - Wahbi - Beja.

Ruth Nichols przygotowuje się do lotu Ameryka — Anglja.

Nowy Jork. PAT. Słynna lotniczka amerykańska miss Ruth Nichols ukończyła przygotowania do lotu transatlantyckiego w kierunku Wielkiej Brytanji. Lot ten miss Nichols odbędzie na jednopłatowcu, zaopatrzonym w motor o sile 660 HP. Przelot ma nastąpić w ciągu tygodnia.

Wynalazca ginie jako ofiara swego zawodu.

Filadelfija. PAT. Chase Vaweur, który dokonał przeszło 200 wynalazków w dziedzinie radjotelegrafji i elektrotechniki, zginął wskutek wybuchu, jaki nastąpił w jego laboratorjum. Żona Vaweura, pragnąc go uratować, odniosła silne poparzenia rąk.

Zamieszki na Havanie.

Havana. PAT. W miejscowościach Manzanilo i Iguani w prowincji Oriente wybuchło podobno powstanie. Krążą pogłoski o znaczniejszej liczbie zabitych i rannych. Nieurzędowo donoszą, że zamieszki nie miały poważniejszego charakteru i że spokój został rychło przywrócony przy pomocy wojska.

Śmierć w drodze do ślubu.

Berlin. W Berlinie zdarzył się ostatnio tragiczny wypadek. Na wracającą z kościoła, nowopoślubioną parę w drodze automobilowej na skrzyżowaniu ulic wpadła druga taksówka. Jadący w obu samochodach pasażerowie w liczbie 5 wypadli na bruk i zostali ciężko poranieni. Rany świeżo poślubionej pary były tak ciężkie, że młodożeńcy zmarli jeszcze przed przybyciem karetki pogotowia.

Kapłan katolicki — Japończyk — kapelanem trędowatych.

Na miejsce zmarłego kapelana trędowatych w Gotemba zgłosił się młody kapłan japoński o. Iwaszita, nawrócony na katolicyzm, gdy był jeszcze uczniem w szkole oo. Marjanów w Tokjo. Narazie nie miał on zamiaru poświęcać się stanowi duchownemu, a pragnął osiągnąć karjerę dyplomatyczną. Dopiero w czase studjów na uniwersytecie w Lowanjum zmienił zamiar i udał się do Rzymu, gdzie studjował teologję i otrzymał święcenia. Dalszym etapem jego powołania jest obecne poświęcenie się służbie u trędowatych.

Fernando

(Powieść.)

30) (Ciąg dalszy.)

— Oh! — zawołał Fernando, — gdybym otrzymał te rany, czyż mogłem wiedzień, że kiedyś staną się one przyczyną tak szczęśliwego odkrycia, że mi przyniosą tyle rozkoszy? Bóg często nawet krzywdami i łzami naszemi, posługuje się dla naszego szczęścia!

Kiedy Alonzo dawał się poznać siostrzeńcowi i przyozdobił go w godło jego dostojeństwa, Klara, żona Fernanda, przyszła także przywitać cudzoziemców. Lecz, gdy zbliżając się przez wąską, niedostrzeżoną drożyną, dojrzała gwiazdę, błyszczącą na piersi męża i dosłyszała, że go nazywają hrabią don Fernando, pobladła; złe przeczucie nią owładnęło.

Nikt nie widział Klary; Alonzo mówił od swego synowca:

— Jedźmy, powóz mój oczekuje, przedstawię cię monarsze, aby jako król Hiszpanji, zatwierdził cię w posiadaniu dóbr i tytułów, jak również twoje ukochane dziatki i miłą żonkę. Powiedz mi, jakie jej pochodzenie?

— Ono jest córką leśniczego, nazwiskiem Hermana.

— Szkoda — zawołał Alonzo; bo zdaniem mojem nie będziesz mógł odziedziczyć majątku po przodkach. Takie są przepisy prawa hiszpańskiego.

— Trudna rada — odrzekł wesoło Fernando — w takim razie nie chcę żadnego dziedzictwa a mej żony nie odstąpię.

Tymczasem zbliżyła się ona do Fernanda, a dzieci go obstąpiły do koła, jakgdyby lękając się, aby go im nie porwano. Na taką miłość w rodzinie Alonzo rzekł ze spojrzeniem pogodnem i życzliwem:

— Drogi Fernando, kochana Klaro, zatwierdzam wasz związek, żyjie jak dotąd szczęśliwi!

Fernando i Klara przejęci radością, upadli do nóg stryja i błagali, aby ich pobłogosławił; dzieci poszły za przykładem rodziców.

— Nie, nie, — zawołał, — nie mogę zezwolić, abyście przedemną klękali, nie zasłużyłem na taki hołd, proszę was, powstańcie.

— Nie pierwej, aż nam pobłogosławisz. odpowiedział Fernando.

— Kiedy nalegacie niech i tak będzie, — rzekł Alonzo z głębokiem wzruszeniem. — Niech Bóg błogosławi wasze połączenie i niech na was i na wasze dzieci zleje swoje dobrodziejstwa!

Potem ich podniósł, uściskał jedno po drugiem, a łzy radości płynęły po jego licach; uczuł takie szczęście, jakiego nigdy nie zakosztował.

Po tem pojednaniu nastąpiła najmilsza, bo poufna rozmowa; Klara, jako dobra gospodyni, oddaliła się wkrótce, aby czuwać nad przygotowaniem dobrej wieczerzy. Cała rodzina zasiadła do stołu; Alonzo czuł radość, rozkosz, zadowolenie wewnętrzne, które go samego dziwiły. Bawił się naiwnem szczebiotaniem dzieci i prosił rodziców, aby im nie bronil gwarzyć wesoło.

— Boże! — pomyślał przy końcu wieczerzy, — jak dobrym jesteś dla mnie! jakie szczęśliwe życie przygotowałeś mi na starość! sam opuszczony pędziłem dni ponure w moim zamku; w około mnie panowało milczenie, podobne do grobowego. Przeżyłem żonę i dzieci, a ty mi zsyłasz nową rodzinę, która mnie otacza miłością. Boże! składam ci dziękczynienia! Tak! resztę mojej żywej wdzięczności za twoje miłosierdzie.

Alonzo postanowił przepędzić kilka dni wśród tej rodziny, przy której zakosztował tak czystego szczęścia, potem udać się razem do rezydencji monarchy, aby mu przedstawić Fernanda i prosić o zatwierdzenie jego tytułów. W czasie jego pobytu w tym zamku, hrabia de Gallas w towarzystwie swojej małżonki i hrabiny Obersdorff, przybyli niespodziewanie zwiedzić swoje dobra w Czechach, oraz powinszować młodym małżonkom zmiany, jaka zaszła w ich losie, ponieważ Fernando posłał im zawiadomienia. Byli tak uradowani, że zapragnęli osobiście przekonać ich o swojem współczuciu. Alonzo był zachwycony, widząc, że hrabia de Gallas nietylko obchodził się z swoim intendentem jak z równym, ale nawet okazywał mu szczególne względy; że obie hrabiny uściskały serdecznie skromną Klarę. Niezadługo potem, odjechał z Fernandem i jego rodziną do dworu.

Postarał się o osobne posłuchanie u cesarza, które natychmiast otrzymał, ponieważ Alonzo był wielce poważanym w kraju i u dworu, z powodu ważnych usług, jakie oddał ojczyźnie.

Dok. nast.

Kronika bieżąca

Piątek **22** maja

Św. Kwinkcjana, Lucjusza i Juljana, męczenników.
Św. Jana Chrzciciela de Rossi.
Bł. Andrzeja Boboli, męczennika.
Św. Dezyderjusza.

Dziś święcenie wody.

Kalendarz słowiański: Budziwój.

Jutro, niedziela 24 maja: Zielone Świątki; śś. braci Donacjana i Rogacjana, męczenników; błog. Jana de Prado oraz błog. Joanny.

Pojutrze, poniedziałek 25 maja: Poniedziałek Ziel. Świąteczny; św. Grzegorza VII, papieża; św. Urbana, papieża oraz św. Dyonizego biskupa.

*

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 3,54;	o godz. 20,00.
Księżyca	o godz. 9,00;	o godz. 0,58.

*

W Rzymie uroczystość pamiątkowa **św. Jana Chrzciciela de Rossi, wyznawcy,** który z wielką cierpliwością i miłością głosił Ewangelję ubogim.

W Janowie na Litwie męczeństwo **błogosł. Andrzeja Boboli** z Towarzystwa Jezusowego. Schizmatycy dręczyli go knutami, pochodniami płonącemi i innemi narzędziami torturowemi, aż wkońcu dwie ciężkie rany zadane jemu w głowę zakończyły jego cierpienia. Liczne cuda dziejące się na grobie jego świadczą o tem, że Panu Bogu miłą i drogą była jego ofiara.

W Langres we Francji męczeństwo **św. Dezyderjusza, biskupa.** Widząc, jak naród jego jest poniewieranym przez hordy wojennych Wandalów, chciał ich króla prosić o ochronę. Tenże kazał go jednak zaraz zamordować. Święty z radością podał głowę swą pod miecz za swe owieczki, a ugodzony śmiertelnie, oddał ducha Stwórcy swemu.

W Afryce pamiątka **śś. Kwinkcjana, Lucjusza i Juljana, męczenników,** którzy zasłużyli sobie na koronę wieczną podczas prześladowania przez Wandalów.

— Jubileusz założenia chrześcijańskich związków zawodowych. W niedzielę św. Trójcy dnia 31 maja rb. odbędzie się w Krakowie uroczysty zjazd jubileuszowy w 25-tą rocznicę powstania chrześcijańskich związków zawodowych na terenie b. Galicji i Śląska Cieszyńskiego. Program zjazdu jest następujący: rano o godz. 8,30 zbiórka w Domu Chrz. Zw. Zawod. przy ul. A. Potockiego 11. O godz. 9,30 wyruszy pochód i przejdzie ulicami miasta do kościoła Najśw. Marji Panny na Rynku Głównym, gdzie **Sumę pontyfikalną odprawi książę-metropolita Sapieha.** O godz. 12 w południe odbędzie się w wielkiej sali Domu katolickiego **akademja ku uczczeniu 40-ej rocznicy encykliki „Rerum Novarum".** O godz. 14-ej wspólny obiad dla uczestników zjazdu i gości. O godz. 15,30 **zebranie jubileuszowe delegatów** w sali Domu związkowego, **poświęcone uczczeniu 25-lecia chrz. związków zawodowych.** W godzinach popołudniowych organizacje krakowskie urządzają w ogrodzie przy ul. Potockiego zabawę ludową.

— Praca w warsztatach kolejowych. Minister komunikacji wydał zarządzenie do wszystkich dyrektorów kolei państwowych w sprawie przywrócenia z dniem 1 maja w warsztatach głównych i pomocniczych oraz parowozowniach pełnej ilości dni pracy w tygodniu. Również zniesione zostało zarządzenie zmniejszające etatowym rzemieślnikom i robotnikom warsztatów 50-procentową premję warsztatową. Wreszcie w okólniku tym p. minister zarządu do chwili zwiększenia się pracy w warsztatach udzielać pracownikom warsztatów przyznanych im urlopów wypoczynkowych, a wreszcie z nadmiaru personelu w warsztatach przenosić pracowników do innych gałęzi służby drogowej, gdzie z powodu trwania robót istnieje zapotrzebowanie na robotników.

— Ułatwienie rewizji paszportów na granicy. Obywatelom polskim opuszczającym granice państwa, dawała się odczuć skomplikowana formalność paszportowa praktykowana przez policję graniczną polską.

Dotychczas policja odbierała paszporty i dopiero oddawała je po zapisaniu nazwisk wszystkich osób, opuszczających granice państwa, zapisując je w specjalnym rejestrze paszportowym. Dnia 19 maja ministerstwo spraw wewnętrznych wydało okólnik do wszystkich wojewodów, w którym poleca, ażeby posterunkowi na granicy zaniechali zapisywania nazwisk i ograniczali się jedynie do stwierdzenia ważności paszportu i tożsamości posiadacza. Zarządzenie to pozwoli na skrócenie czasu postoju pociągów na granicach.

— Termin założenia rejestrów przedłużony. Minister spraw wewnętrznych wydał pod datą 12 bm. rozporządzenie, którem przedłuża do 31 grudnia upływający z dniem 1 lipca termin założenia rejestrów meldunkowych mieszkańców.

Srebrny jubileusz cieszyńskiego S. M. P.

Z głębi serca winszujemy druhom, winszujemy obywatelom, że w czasach ciężkich i poważnych znaleźli się młodzieńcy, którzy proroczem okiem patrząc w przyszłość, uslali kolebkę dla idei narodowej, tworząc na Ziemi Cieszyńskiej stowarzenie młodzieży polskiej.

Był to czyn tak wzniosły, że dzisiaj należycie go ocenić nie jesteśmy zdolnymi. Za bliska jeszcze ta chwila, za wiele takich, którzy przy mniejszych albo nawet negatywnych zasługach zaciemnić chcą prawdziwych działaczy. Nie boimy się fałszu, prawda zwycięży! W jej obronie stanęliśmy wszyscy, którzy mogliśmy przyjechać do Cieszyna a za nami 12.000 druhów Ślązaków, którzy nas z S. M. P. wydelegowali. Braciom swoim okazać serce a wszystkim byłym członkom i założycielom uznanie i uszanowanie gotowi jesteśmy! Z jakim Wy przed 25-ciu laty szliście zapałem za wodzem swym śp. ks. Londzinem, aby bronić idei świętej, ojcowskiej mowy, z takim i teraz gotowi jesteśmy strzedz ważniejszej, wyższej sprawy, wiary św., którą zniszczyć wrogowie się ośmielają.

W obliczu zwycięskiego sztandaru stow. Cieszyńskiego stanie się nasz zlot hartownią przekonań, dźwignią postanowień i przyrzeczeń danych Bogu przez zapisanie się w szeregi S. M. P. Zlot nasz to głośne „credo", usilne „wierzę", które wyrwie się z tysięcy serc rycerzy Chrystusowej Polski! Tak nam dopomóż Bóg! Niechaj Polska zna jakich synów ma. „Gotów!"

Program srebrnego jubileuszu Stow. Młodz. Polsk. w Cieszynie.

23 maja (sobota):

godz. 19,30. **Zjazd delegowanych** i obrady w sali „Domu Narodowego". **Kwatery** dla przyjeżdżających w sobotę będą w koszarach podchorążówki. Przyjeżdżający w sobotę według zarządzeń sekcji kwaterunkowej udadzą się z dworca wprost do koszar celem złożenia bagaży (pakunków).

24 maja (niedziela):

godz. 5 rano pobudka i wspólna modlitwa,

godz. 7. Dalszy ciąg obrad delegatów (do godz. 9),

godz. 9,30. Zbiórka wszystkich druhów na placu koszarowym i uformowanie pochodu,

godz. 10,00. Pochód ze sztandarami do kościoła parafjalnego,

godz. 10,30. **Nabożeństwo celebrowane przez ks. infułata Kasperlika.** Po nabożeństwie ustawienie się do defilady,

godz. 12,30—14,00. Zwiedzanie muzeum i pamiątek Cieszyna,

godz. 14,30. Zbiórka na placu Dominikańskim celem przywitania ks. biskupa,

godz. 15. **Przyjazd J. E. ks. biskupa Adamskiego** i krótkie nabożeństwo w kościele parafjalnym,

godz. 16,00. **Uroczysta Akademja w Teatrze,**

godz. 18,30. Bieg okrężny na 3.400 m. Start i meta na Rynku głównym.

godz. 19,30. Przedstawienie w teatrze: Grynia, herszt zbójów i wręczenie nagród zwycięzcom w biegu.

25 maja (poniedziałek):

Pożegnanie druhów i wymarsz na Czantorję, o godzinie, oznaczonej w niedzielę.

*** Do Związków i towarzystw sportowych na Śląsku.** Dyrekcja Śląskiego Tow. Wystaw i Propagandy Gospodarczej zarezerwowała dla uzdrowisk, turystyki i sportu śląskiego 1 pawilon na obecnych Targach Śląskich w Katowicach. Uprasza się wszystkie towarzystwa i związki sportowe o obsadzenie i wykorzystanie przydzielonego im pawilonu materjałem sportowym, jak wykresami statystycznemi, fotografjami sportowemi oraz nagrodami. Sprawę obsadzenia przydzielonego pawilonu załatwiają sobie związki i towarzystwa we własnym zakresie.

Województwo śląskie.

*** Obniżka płac w cegielnictwie.** Wielkie zdziwienie wywołało orzeczenie komisji pojednawczej z dnia 18 bm., którem obniżono zarobki ceglarzy o 3 proc. 80 proc. cegielni pracowało w zeszłym roku zaledwie 15 do 20 tygodni, wobec czego ceglarze nie zarobili więcej przez ten czas jak 750 do 900 zł. Właściciele cegielń chcą rzekomo kosztem niesprawiedliwie obniżonych zarobków ożywić ruch budowlany i skutecznie zwalczać głód mieszkaniowy oraz bezrobocie. Marzenia właścicieli cegielń są jednak tylko gruszkami na wierzbie, gdyż nigdy nie dają się przeprowadzić. Bałamuci się tylko opinję publiczną a krzywdzi się robotników przez obniżanie zarobków, które wychodzą jedynie na korzyść pracodawców.

*** Zasiłek dla częściowo zatrudnionych robotników.** Minister pracy wydał rozporządzenie wchodzące w życie z dniem 20 bm., mocą którego przyznano na okres miesiąca maja rb. prawo do pobierania zasiłku robotnikom zatrudnionym w zakładach: w Zawierciu, w hutach Laury, Bismarcka, Huberta, Baildona, Królewskiej, Silesia, Pokoju, Zgody oraz w zakładach Fitznera, Hohenlohego, Rybnickiej fabryki maszyn, fabryki śrub w Siemianowicach, w fabryce „Elewator" w Katowicach, w zakładzie „Transport" w Wielkich Hajdukach, Godula Goetebor, Giesche, w Polskiem Towarzystwie Elekrycznem, odlewni „San" firmie M. Adler i J. Tonowski, w kopalni ks. Pszczyńskiego i „Vereinigte Deutsche Nickelwerke".

Zasiłki przysługują tym robotnikom, których zarobek tygodniowy nie przekracza z powodu ograniczenia produkcji umówionego zarobku za 1, 2 lub więcej dni pracy. Wysokość zasiłku ma określić zarząd główny funduszu bezrobocia.

*** Wycofanie ramek blaszanych.** Dyrekcja okręgowa kolei państwowych w Katowicach donosi, że ramki blaszane do biletów okresowych, wprowadzone w tutejszym okręgu w roku 1926 zostaną z dniem 30 czerwca rb. wycofane. Bilety okresowe począwszy od 1 lipca rb. wydaje się tylko na podstawie odpowiednich zaświadczeń, które nabyć można w kasach biletowych po cenie 10 gr. za sztukę. Wyjątek stanowić będą jedynie ramki blaszane, w których umieszczone są okresowe bilety roczne o ile ramki nie są uszkodzone. Ramki te wycofane zostaną z chwilą upłynięecia czasu ważności biletu okresowego rocznego.

Z Katowickiego

Otwarcie Targów nastąpi w niedzielę.

Katowice. W dniu 22 bm. o godz. 5 po południu nastąpi uroczyste otwarcie Targów katowickich na terenach wystawowych przy parku Kościuszki. W roku obecnym biorą udział w Targach bardzo poważne fabryki i wytwórnie krajowe, co najwyraźniej świadczy, że akcja popierania rodzimej wytwórczości prowadzona z nakładem wielkiej energji i wyraźnej planowości przez Śl. Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej odnosi pełny sukces swych gospodarczych zamierzeń. Życzyć gorąco należy, by społeczeństwo, przemysł i kupiectwo przez swoje zainteresowanie eksponowanym towarem ułatwiło przemysłowcom i wytwórcom, biorącym udział w Targach nawiązanie stosunków handlowych, rozszerzenie zbytu i wzmożenie obrotów handlowych, co dla ożywienia życia gospodarczego ma pierwszorzędne znaczenie.

Płace urzędników zmniejszone o 5 proc.

Katowice. Wyrok komisji pojednawczej i rozjemczej, którym obniżono płace urzędników w ciężkim przemyśle o 5 proc., został przez przemysłowców i związki zawodowe pracowników przyjęty. Wobec tego zatwierdzenia wyroku przez ministerstwo pracy i opieki społecznej należy się spodziewać w najbliższym czasie.

Urzędnicy komunalni przeciwko obniżce płac.

Katowice. W ubiegłą środę po południu odbyło się na sali Strzechy Górniczej zebranie protestacyjne zwołane przez związek urzędników i funkcjonarjuszy komunalnych, na którem protestowano w ostry sposób przeciwko zmuszaniu funkcjonarjuszy do podpisywania deklaracji, upoważniające zarządy gmin do potrącania z pensji 15-procentowej obniżki.

Śledztwo w sprawie wielkiej afery ubezpieczeniowej.

Katowice. W tych dniach ukończone zostały dochodzenia przeciw b. dyrektorowi Banku Darmsztadzkiego, oddział w Katowicach, Eugenjuszowi Solorzowi, oraz agentowi ubezpieczeniowemu Fritzowi Schindlerowi. Dochodzenia wykazały, że zarówno Schindler jak i Solorz za pośrednictwem wymienionego banku ubezpieczali na życie przez szereg lat w niemieckiem Towarzystwie asekuracyjnem „Aliance" w siedzibą w Stutgardzie, osoby zamieszkałe w Polsce. Od polis ubezpieczeniowych podatku nie płacili, przez co skarb polski poniósł miljonowe straty. Jak wynika z dochodzeń, ubezpieczonych zostało kilka tysięcy osób. Natychmiast po wykryciu afery, zarówno Solorz jak i Schindler zbiegli do Niemiec.

Oszustwo.

Katowice. Ogrodnik Jan Holik, zamieszkały na Karbowej doniósł, że dnia 7 bm. przybył do jego składu ogrodniczego pewien osobnik i zażądał kwiatów ogrodowych, twierdząc, że został po nie przysłany przez grabarza Przybyłę z kościoła św. Piotra i Pawła. Holik wydał nieznanemu osobnikowi żądane kwiaty. Wkrótce potem dowiedział się, że padł ofiarą oszusta, gdyż Przybyła żadnych kwiatów nie zamawiał.

Olbrzymi pożar w zakładach mechanicznych.

Katowice. W czwartek 21 bm. około godziny 3 rano wybuchł olbrzymi pożar w zakładach mechanicznych Szwidewskiego, znajdujących się przy szosie Wełnowskiej. Ogień rozszerzał się z nadzwyczajną szybkością, czemu sprzyjały nagromadzone w wielkiej ilości materjały łatwopalne. W gaszeniu pożaru brało udział przeszło 13 straży pożarnych. Kilku strażaków odniosło ciężkie poparzenia od eksplodujących beczek z benzyną, naftą i karbidem. Gaszenie pożaru trwało do godziny 9-ej rano. Straty są olbrzymie

Z Śląska Opolskiego.

Z Bytomskiego.

W ubiegłą niedzielę kąpał się w stawie przy kopalni „Biały Szarlej“ 17-letni drukarz Oskar Podstawski z **Bytomia**. Młody ten człowiek umarł podczas kąpania. Przyczyną nagłego zgonu był udar serca.

*

W gaju niedaleko **Mikulczyc** przechodnie znaleźli 20-letniego bezrobotnego mężczyznę, który z pistoletu strzelił sobie do głowy. Ciężko rannego odstawiono do szpitala. Stan jego jest beznadziejny.

*

Na kopalni „Fiedlersglück“ w **Bytomiu** wydarzył się straszny wypadek. Zarządca kopalni Hergeseil, kontrolując wykonanie robót w szybie, stanął na belce, która się zsunęła, wskutek czego H. razem z belką wpadł do szybu, zabijając się na miejscu. Zwłoki, które natychmiast wydobyto, przewieziono do szpitala w Bytomiu.

*

Dwie sąsiadki, Berta W. i Agnieszka P., zazdrosne o swoich mężów, spotkały się 6 lutego br. na targu w **Bytomiu**, gdzie wszczęły kłótnię, która wkrótce zamieniła się w krwawą bójkę. W walce tej pani Berta ugryzła pani Agnieszce nos, sama zaś odniosła ciężkie rany, zadane jej kluczem. Obie kobiety przewieziono do szpitala. Sąd po wysłuchaniu obu stron, skazał Bertę W. na 6 miesięcy zaś Agnieszkę P. na 2 miesiące więzienia.

*

W niedzielę, dnia 17 maja przystępowały polskie dziatki w **Rozbarku** w liczbie 22 pierwszy raz do Stołu Pańskiego. Mszę św. na intencję dziatek odprawił ks. proboszcz Strzybny w asyście ks. ks. kapelanów Kiszki i Doli. Przed złożeniem przyrzeczeń przemówił do dziatek ks. proboszcz. Uroczyste nabożeństwo zakończono odśpiewaniem „Te Deum“.

Z Zabrskiego.

Z powodu braku zamówień i wielkich zapasów węgla na haldach, zarządy kopalń **Ludwiki i Gliwickiej** za zgodą socjalistycznych i centrowych radców załogowych, postanowiły zwolnić około 1000 robotników. Z kopalni Ludwiki zwolnionych zostanie 600 robotników, zaś z kopalni Gliwickiej 340. Wśród robotników panuje wielkie wzburzenie. Na wszystkich kopalniach szerzy się agitacja za strejkiem, który wobec naprężonego położenia wybuchnąć może każdej chwili.

*

Zarząd kopalni „Konkordja“ w **Zabrzu** zarządzeniem z dnia 15 maja przeniósł robotników kopalnianych, pracujących na wierzchu, do grupy taryfowej robotników hutniczych. W ten sposób obniżono zarobki tych robotników o ok. 1,05 mk. dziennie.

Nadinspektor miejski, Józef Wuter z **Zabrza, kąpiąc się w łaźni miejskiej**, umarł wskutek udaru serca.

*

W **Zabrzu** odbyło się zebranie protestacyjne kupców, na którem powzięto rezolucje protestujące przeciwko wysokim czynszom dzierżawnym. W bardzo burzliwej dyskusji poszczególni mówcy grozili wogóle niepłaceniem dzierżawy.

*

Onegdaj odbyło się posiedzenie rady miejskiej miasta **Zabrza**, na którem między innemi przyjęto do wiadomości, że skarb Rzeszy buduje na terenie Zabrza 81 mieszkań. Obecnie potrzeba jeszcze 5000 mieszkań.

*

Na boisku sportowem „Prusy“ w **Zabrzu** znany sportowiec Poloczek spadł podczas jazdy kolarskiej z roweru, przyczem uległ złamaniu obojczyka. Wypadek wydarzył się w obecności 2000 widzów.

*

Pozasłużbowy starszy inspektor miejski Wutke z **Zabrza** zmarł nagle podczas wsiadania do tramwaju. Przyczyną nagłego zgonu był paraliż.

Z Gliwickiego.

Do kościoła w **Wielowsi** zakradli się złodzieje, którzy nietylko wyłamali wszystkie skarbonki i skradli ich zawartość, lecz nadto w zakrystji wyłamali szafy, powyrzucali ornaty i wszystkie inne rzeczy, które zniszczyli. Złodzieje zakradli się przez okna, którą to drogą uszli.

*

Na **kopalni Gliwickiej** wydarzył się w tych dniach wieczorem wypadek, powodujący śmierć robotnika Jana Bilca z Szywałdu, zatrudnionego w koksowni kopalnianej. B. niósł w ręce długi pręt żelazny, którym dotknął się wskutek nieuwagi przewodów elektrycznych o napięciu 500 Volt, co miało ten skutek, że został porażony. Zastosowane różne środki celem przywołania nieszczęśliwego do życia były daremne.

*

Na kopalni „Ludwiki“ w **Gliwicach** zasypany został zwałami węgla górnik Józef Czech. Wydobyto już tylko zwłoki nieszczęśliwego.

Z Opolskiego.

Przed kilku dniami 23-letnia dziewczyna, zamieszkała w **Opolu** u swych rodziców przy ulicy Mikołaja 46, popełniła samobójstwo przez otrucie. Podobno zmartwienie wskutek zawiedzionej miłości wpędziły młodą dziewczynę do grobu.

*

Wdowa Małgorzata Stelmach z **Przywora** odpowiadała przed sądem przysięgłych w Opolu, oskarżona o złożenie fałszywej przysięgi w 2 wypadkach. Sąd skazał sędziwą wdowę na 9 miesięcy więzienia.

Przytrzymanie.

Katowice. W podejrzeniu o współudział w włamaniu do fabryki szkła w Nowych Hajdukach policja przytrzymała onegdaj niejakiego Ludwika Bajurę, bez stałego miejsca zamieszkania. Część skradzionych worków porcelanowych B. zdołał sprzedać w pewnej rozlewni piwa.

Usiłowane samobójstwo.

Zawodzie w Katowickiem. Bezrobotny Eryk Włodarczyk, w zamiarze samobójstwa zażył większą ilość lizolu. W stanie groźnym przewieziono go do lecznicy.

Zastawienie huty „Laury“.

Siemianowice w Katowickiem. Wiadomość o zastawieniu huty „Laury“ w Siemianowicach, wywołała wśród tutejszych mieszkańców wielkie poruszenie. Huta „Laura“ zatrudnia obecnie 1200 robotników. Rada załogowa wspomnianej huty zwołuje zatem na sobotę wielkie zebranie na którem robotnicy mają zająć odpowiednie stanowisko wobec grożącej im redukcji.

Zmiana godzin kontroli i wypłat zasiłków.

Mysłowice w Katowickiem. W Mysłowicach zmienione zostały godziny kontroli i wypłat wsparć dla bezrobotnych mianowicie: w czasie od godziny 9,15 do 10-ej zgłaszać się mają bezrobotni o nazwiskach na litery A—G, od 10 do 10,45 na litery H—K, od 10,45—11,30 na litery L—N, od 11,30—12,15 na litery O—R, od 12,15—13,00 na litery S—Z.

Z Król. Huty

Zastój w ruchu budowlanym.

Król. Huta. W kwietniu rb. nie rozpoczęto na terenie miasta Król. Huty ani jednej nowej budowy. Przebudowano jedynie trzy mieszkania a nadbudowano jedno. Natomiast w budowie znajdowało się przez ubiegły miesiąc 7 mieszkań, 6 lokali handlowych i jeden lokal użyteczności publicznej.

Statystyka pożarów.

Król. Huta. W zeszłym miesiącu nawiedziły Król. Hutę tylko cztery pożary. Wszystkie spowodowane były nieostrożnością. Straty pożarowe były nieznaczne.

Bezrobocie.

Król. Huta. W ubiegłym miesiącu zarejestrowanych było na terenie tutejszego miasta 5593 bezrobotnych. Największy procent zajmowali górnicy, hutnicy, przemysł metalowy, budowlany i robotnicy niewykwalifikowani. Pracy poszukuje 6 454 bezrobotnych. Wolnych miejsc zgłoszono 671. Z ewidencji skreślono ogółem 861 osób.

Z Świętochłowickiego

Zamknięcie dróg.

Świętochłowice. Wojewódzkie kierownictwo budowy dróg przystępuje do asfaltowania szosy Wielkie Piekary — Tarnowskie Góry. W czasie budowy mianowicie do 1 października odcinek budowany będzie zamknięty dla ruchu kołowego, który skierowano na drogę objazdową Szarlej — Buchacz — Radzionków — Piekary Rudne — Tarnowskie Góry. Pozatem zamknięta zostanie szosa Katowice — Lubliniec na odcinku Katowice — Świerklaniec od 15 lipca do 1 października rb. Objeżdżać można przez Szarlej — Radzionków — Tarnowskie Góry — Miasteczko — Lubliniec.

Z życia Towarz. Czytelni Ludowych.

Szarlej w Świętochłowickiem. Bibljotece szarlejskiego kółka T. C. L. przybyło w tych dniach około 500 tomów nowych książek. Urządzenie lokalu zmieniono również przez wstawienie kilku nowych szaf i regałów. Obecnie posiada bibljoteka przeszło 2000 książek. Zastąpieni są prawie wszyscy autorzy polscy oraz autorzy obcy w doskonałych przekładach polskich.

Harcerze polscy napadnięci przez orgeszowca.

Nowy Bytom w Świętochłowickiem. Onegdaj wracała do Chybia przez Nowy Bytom wycieczka polskich harcerzy. W Nowym Bytomiu wycieczka napadnięta została przez miejscowego orgeszowca Pawła Haartalera, robotnika. Obrzucił on chłopców kamieniami i cegłami w następstwie czego jeden z opiekunów oraz harcerz zostali ciężko ranni. Haartaler został aresztowany i odstawiony do dyspozycji władz sądowych.

Skutki roztargnienia.

Wielkie Hajduki w Świętochłowick. Józef Szolc z Wielkich Hajduk doniósł policji, że przy płaceniu swej należności w gospodzie Ludwika pozostawił na stole swój portfel, zawierający 60 zł. gotówki, kartę cyrkulacyjną i świadectwo tożsamości konia. Po pewnym czasie spostrzegł brak portfelu. Gdy powrócił do gospody, portfelu nie znalazł. Widocznie przywłaszczył go sobie jeden z gości.

Pogrzeb kierownika szkoły.

Chropaczów w Świętochłowickiem. W tych dniach odbył się pogrzeb tragicznie zmarłego kierownika szkoły II, Bernarda Kensboka, z wielkim udziałem ludności, co świadczy o wielkiej popularności Zmarłego. Opinja publiczna, jako przyczynę targnięcia się na życie zmarłego uważa panujące w szkolnictwie śląskiem stosunki.

Z Rybnickiego

Strzelanie o godność króla kurkowego.

Rybnik. W drugie święto Zielonych Świątek urządza Bractwo Strzeleckie swoje tegoroczne strzelanie o godność króla kurkowego. Program uroczystości jest następujący: Od godziny 12 do 13-tej koncertuje orkiestra na rynku. O godz. 14,30 wymarsz z placu Wolności do strzelnicy, gdzie odbędzie się koncert i strzelanie. Podczas koncertu różne niespodzianki. Dzieci biedne otrzymają podarki w naturze. Z zachodem słońca nastąpi mianowanie króla, poczem nastąpi powrót do miasta.

Kradzież ryb.

Książenice w Rybnickiem. Niejaki Wincenty Wałach skradł około 300 ryb ze stawu Antoniego Drozda z Książenic, ogólnej wartości 200 zł. Skradzione ryby Wałach przeniósł do swego stawu, przyczem napotkany został przez mieszkańców. Na Wałacha sporządzono doniesienie do sądu grodzkiego w Rybniku.

Nieszczęśliwy wypadek.

Chwałowice w **Rybnickiem.** Godny pożałowania wypadek zdarzył się w tych dniach w mieszkaniu robotnika Grunaua. Wskutek nieuwagi rodziców wpadł do garnka z wrzącym tłuszczem 3-letni syn Maksymiljan. Chłopczyk doznał poparzenia na całem ciele i zmarł w kilka godzin po wypadku.

Z Tarnogórskiego

Upadek ze schodów.

Radzionków w Tarnogórskiem. Onegdaj spadł ze schodów 10-miesięczny syn Joanny Opiłkowej, zamieszkałej przy ul. Hutniczej. Dziecko zmarło wkrótce po wypadku wskutek odniesionych ran.

Zakwestjonowanie garderoby.

Sucha Górna w Tarnogórskiem. Funkcjonarjusze śląskiej straży granicznej przeprowadzili onegdaj rewizję w mieszkaniu Rozalji Miszok, u której zakwestjonowali garderobę, pochodzenia niemieckiego, wartości 363 zł. Przeciwko Miszokowej spisano protokół.

Z Lublinieckiego

Spłoszeni złodzieje.

Zielona w Lublinieckiem. Dnia 18 bm. jacyś niewykryci sprawcy włamali się do piwnicy Jana Kaczmarczyka. Ponieważ w piwnicy znajdowały się tylko kartofle, sprawcy odeszli z próżnemi rękami. Następnie usiłowali wejść przez otwarte okno do pokoju, w którym spał Kaczmarczyk. Zbudzony atoli szmerem, zaskoczył złodziei, z których jeden z nich strzelił w stronę Kaczmarczyka. Kula uderzyła jednak w boczną część łóżka, nie raniąc na szczęście nikogo. Sprawcy zbiegli niepoznani.

Z Cieszyńskiego

Rabunkowy napad na fabrykanta.

Bielsko. Onegdaj dokonano napadu rabunkowego na dom właściciela fabryki waty, Maurycego Buchena. Po wyłamaniu drzwi wtargnęli do pokoju, w którym spał Buchen, który obudził się pod razami, zadawanemi tępem narzędziem w głowę. B. usiłował uciec do przyległego pokoju, co mu się jednak nie udało. Broniąc się, wyrwał jednemu z bandytów dłuto, lecz w tej samej chwili padł nieprzytomny na ziemię. Obudzona hałasem gospodyni, wezwała pomocy. Bandyci, zabrawszy jedynie strzelbę myśliwską, zbiegli.

———):(———

Z dalszych stron.

Szkoła polska otwartą zostanie w Trzyńcu.

Morawska Ostrawa. Władze czechosłowackie zezwoliły na otwarcie prywatnej polskiej szkoły wydziałowej w Trzyńcu, pow. czeski Cieszyn.

Rekord w lotnictwie kobiecem.

Berlin. W czasie popisów lotniczych w Lipsku znana pilotka niemiecka i lotniczka Lola Schröter-Forezoan dokonała skoku na spadochronie z wysokości 4400 metrów. Jest to najwyższy rekord skoku z wysokości, zdobyty przez kobietę.

Aresztowanie komunistów za szpiegostwo.

Berlin. W Bremie aresztowano w ostatnich dniach 4-ch członków niemieckiej partji komunistycznej, oskarżonych o uprawianie szpiegostwa przemysłowego i wojskowego na rzecz Sowietów. Podczas rewizji w mieszkaniach aresztowanych znaleziono znaczny materjał obciążający.

Lokomotywa wpadła na ulicę.

Essen. Na stacji kolejowej w Essen wydarzyła się w tych dniach niesamowita katastrofa kolejowa. Lokomotywa pociągu pośpiesznego, znajdująca się właśnie na wylocie mostu, zderzyła się z pociągiem towarowym. Lokomotywa spadła z mostu na ulicę, zabijając dziecko, które się bawiło na ulicy. Zginęli również maszynista i palacz lokomotywy.

Zjazd Abstynentów w Siemianowicach.

Praca nad otrzeźwieniem ludu śląskiego.

Siódmy z rzędu Zjazd Katolickiego Związku Abstynentów okręgu śląskiego odbył się w Siemianowicach w niedzielę, dnia 17 maja rb. Zjazdowi poprzedzało otwarcie wystawy przeciwalkoholowej w sobotę, dnia 16 maja o godz. 17 w Domu Związkowym. Na otwarcie wystawy przybyła spora liczba miejscowych obywateli. Zebranie zagaił miejscowy proboszcz ks. radca Koźlik, dając wyraz zadowolenia, że Siemianowice mają zaszczyt gościć zjazd abstynencki, z którego okazji urządza się także wystawę przeciwalkoholową. Okolicznościowy referat wygłosił p. prof. Sławiński z Mysłowic wskazując w referacie swym na metodę walki z alkoholizmem. Następnie sekretarz okręgowy p. Kunsdorff z Katowic objaśniał wystawę. Pod koniec ks. radca Koźlik zaprasza wszystkich do wzięcia udziału w zjeździe abstynenckim.

Zjazd tegoroczny odbył się nadzwyczaj wspaniale. Przepiękna pogoda niezmiernie przyczyniła się do podniesienia nastroju. Już wczesnym rankiem abstynenci z całego Śląska przybywali bądź to tramwajem, bądź pieszo; przybyła także wielka liczba miejscowych kościelnych towarzystw. Wszystkie koła abstynenckie były licznie reprezentowane, mimo trudnego położenia gospodarczego.

Na placu ks. Piotra Skargi o godz. 9,30 ustawił się pochód z orkiestrą parafjalną na czele i 15 sztandarami. Również miejscowa drużyna harcerska brała udział w pochodzie. Pochód ruszył głównemi ulicami na nabożeństwo do kościoła św. Krzyża. Kazanie okolicznościowe wygłosił ks. prof. Jasiński z Katowic. Czcigodny kaznodzieja przytoczył kilka jaskrawych przykładów wyjętych z życia pijaków i nawoływał do walki z nieszczęściem, jakiem jest alkoholizm dla każdego społeczeństwa przez jak najliczniejsze wstępowanie do organizacyj przeciwalkoholowych. Tutaj w **Siemianowicach** — mówił kaznodzieja — **powinien stanąć pomnik jednemu wielkiemu działaczowi na polu walki z alkoholizmem, śp. ks. inf. Kapicy, ale nie z granitu ani ze złota, ale z trzeźwych serc ludzkich.**

Nabożeństwo na intencję śp. ks. inf. Kapicy celebrował ks. radca Koźlik w asyście księży Cichego i Klimszy, a chór kościelny pięknie odśpiewał kilka pieśni za co należy mu się szczere uznanie.

Po nabożeństwie pochód ruszył przez miasto na obrady do Domu Związkowego. Wielka sala domu tego pod brzegi wypełniła się uczestnikami zjazdu. Zjazd zaszczycili swą obecnością ks. radca Koźlik i burmistrz p. Popek. Zjazd zagaił prezes okręgowy ks. radca Czempiel. Naczelnik Wydziału Zdrowia Publicznego p. dr. Orszulok wygłosił ciekawy referat na temat „Alkoholizm a moralność człowieka". Drugi referat wygłosił prof. p. Lubos z Król. Huty, na temat „Walka z alkoholizmem w statystykach". Pan prof. Lubos wśród abstynentów jest bardzo znany i lubiany bo prawie, że na całym Śląsku nie ma koła, gdzieby podczas swych studjów akademickich nie był przemawiał.

Następnie przemawiał ks. radca Koźlik, witając z zadowoleniem zjazd abstynencki w Siemianowicach, życząc, aby ten zjazd był początkiem do założenia ruchu przeciwalkoholowego w parafji.

Po referatach p. prof. Sławiński uzasadnia 4 rezolucje: Pierwsza rezolucja zwraca się do pp. inspektorów szkolnych o polecenie pp. kierownikom szkół, aby zechcieli zakładać złotą księgę wśród dziatwy szkolnej. Druga zwraca się do Stow. Młodzieży Polskiej, aby te urządzały i propagowały zabawy bezalkoholowe. Trzecia do całego społeczeństwa, aby masowo przystępowały do Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej. Czwarta do urzędu gminnego w Siemianowicach o mianowanie jednej z ulic imieniem ks. infułata Kapicy.

Po południu zwiedzono fabrykę czekolady „Hanka" w Siemianowicach. Tam uczestnicy zostali przez p. dyrektora mile przyjęci. Personel urzędniczy objaśniał urządzenie całej fabryki. Po zwiedzeniu fabryki uczestnicy zjazdu wybrali się na świeże powietrze pod Pszczelnik, tam bawiono się mile do późnego wieczora.

O godz. 16-ej na sali Domu Związkowego odbył się wielki wiec oświatowy, celem założenia koła abstynenckiego. Wiec zagaił ks. radca Koźlik. Referat o zgubnych skutkach używania alkoholu na organizm jak i na ustrój społeczny, wygłosił p. prof. Sławiński. Po referacie wywiązała się dyskusja, w której przemawiano za założeniem koła abstynenckiego, i 42 osoby zapisały się do nowego koła, w tem 22 kobiety a 20 mężczyzn. Do zarządu weszli jako prezes p. Szołtysik Maksymiljan, urzędnik gminny, jako sekretarz Konopka kolejarz jako skarbnik Breguła Augustyn, oraz pp. Szczerba i Duda. Po zamknięciu zebrania obradował nowowybrany zarząd, który postanowił zwołać pierwsze zebranie nowozałożonego koła na środę, dnia 27 maja rb. na godz. 20 do Domu Związkowego.

Na tym wyczerpano cały program zjazdu i uczestnicy pokrzepieni na duchu rozjechali się do domów do swych zajęć codziennych, postanawiając w przyszłości z całemi siłami pracować dla idei otrzeźwienia naszego śląskiego ludu z hasłem „Przyszłość nasza"!

Zjazd prezesów i komendantów okręgowych Związku Podoficerów Rezerwy.

Dnia 17 maja rb. odbył się w Warszawie zjazd prezesów i komendantów okręgowych Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy R. P.

Zjazd powitał prezes zarządu głównego O. Z. P. R. Antoni Jakubowski, poczem odbyło się sprawozdanie poszczgólnych prezesów okręgów, następnie zaś poruszono sprawy organizacyjne związku, sprawę tegorocznego walnego zjazdu podoficerów rezerwy w Gdyni oraz wolne wnioski.

Po uchwaleniu wielu wniosków dotyczących rozwoju tej tak silnej w Polsce organizacji b. wojskowych, zjazd wyraził votum zaufania obecnemu zarządowi, za jego twórczą i pożyteczną działalność w niezwykle trudnych warunkach. Przyjęto jednomyślnie przez powstanie następującą rezolucję:

„Zjazd prezesów i komendantów wszystkich okręgów odbyty dnia 17 maja 1931 r. uchwala na podstawie przeprowadzonej rewizji głównej komisji rewizyjnej O. Z. P. R. R. P. napiętnować krecią robotę ludzi stojących poza związkiem, którzy dla osobistych celów starali się wprowadzić ferment do naszej organizacji.

„Zjazd prezesów i komendantów uchwala niedopuścić do wprowadzenia dalszych fermentów, jak to miało miejsce dotychczas ze strony: Jaworskiego, dr. Warynskiego i Śliwińskiego. W stosunku do osób wyżej wymienionych, starających się poderwać autorytet organizacji Związku Podofic. Rez., zjazd prezesów i komendantów upoważnia zarząd główny do wyciągnięcia jak najdalej idących konsekwencji.

Natomiast zjazd prezesów i komendantów uchwala wyrazić pełne uznanie członkom zarządu, w osobach: prezesa Jakubowskiego, Trębińskiego, Mazurka, Gniewkowskiego i Purzyckiego. W szczególności zjazd uchwala wyrazić kol. prezesowi Antoniemu Jakubowskiemu szczególne uznanie za Jego bezinteresowną i gorliwą pracę dla dobra O. Z. P. R. R. P."

Wśród podniosłego nastroju zakończono obrady zjazdu prezesów i komendantów.

Rozmaitości.

Szwedzki adorator „wampira" z Düsseldorfu.

Jedna z kwiaciarń w Düsseldorfie otrzymała telegram ze Sztokholmu, następującej treści: „Poślijcie Piotrowi Kürtenowi trzy białe róże z pozdrowieniem od pobożnego chrześcijanina szwedzkiego". Telegram zawierał także cytaty z Pisma św. Kwieciarnia düsseldorfska zlecenia tego oczywiście nie wykonała, zaś „gorliwy chrześcijanin" otrzymał odpowiedź, że pamięć dla niewinnych ofiar potwornego zbrodniarza wzbrania okazywania wszelkiego uczucia dla masowego mordercy, Piotra Kürtena.

Rzekome przepowiednie klęsk stygmatyczki, Teresy Neumann.

Nowa przepowiednia klęsk elementarnych, przypisywana Teresie Neumann, mówi o „trzydniowem zaćmieniu słońca, które ma być poprzedzone okropną burzą. Trzecia część ludzkości ma ulec przytem zagładzie".

W związku z temi pogłoskami, „Augsburger Postzeitung" została upoważniona do stwierdzenia ‚że i to „proroctwo" jest całkowicie zmyślone. Teresa Neumann nigdy nie przpowiadała ani tych, ani podobnych rzeczy. Owe „proroctwo" o trzydniowem zaćmieniu słońca, powtarzane było już przed wielu dziesiątkami lat, a więc na długo przed urodzeniem się Teresy Neumann.

„Powtarzamy na tem miejscu — pisze wspomniany dziennik — co ks. proboszcz Naber oświadczył już przed trzema laty, gdy zjawiły się pierwsze oszukańcze proroctwa, przypisywane Teresie Neumann: „Zadaniem jej nie jest niepokoić ludzkość, lecz budzić zaufanie do Zbawiciela".

Obrażony były cesarz.

Dzienniki wrocławskie donoszą, że były cesarz Niemiec wytoczył przez swego pełnomocnika prawnego w Niemczech sprawę sędziemu okręgowemu w Reichenbachu na Śląsku pruskim o „złośliwe uszkodzenie własności".

Od byłego cesarza zażądano deklaracji, podpisanej przez niego, w sprawie spornej o własność pewnego gruntu na Śląsku.

Wilhelm więc przysłał taki dokument, poświadczony przez notarjusza holenderskiego i poselstwo niemieckie w Hadze, na którym podpisał się: „Wilhelm I. R." (Imperator Rex — cesarz król).

Sędzia jednak w Reichenbachu uznał podpis ten za nieważny wobec powojennego prawa pruskiego, zabraniającego używania tytułów monarszych, przekreślił więc podpis ołówkiem czerwonym i odesłał dokument byłemu cesarzowi.

Wilhelm II uczuł się tak dotknięty tym czynem, że wytoczył sędziemu proces o „złośliwe uszkodzenie własności", za jaką uważał dokument przez siebie przesłany.

Zarobki rzemieślników w średniowieczu.

Odnaleziono w klasztorze Augustjanów w okolicach Norymbergi, zapiski rachunkowe, zawierające ciekawe dane o wysokości zarobków rzemieślników w XV wieku.

Jak wynika z zapisków, snycerz nazwiskiem Hans Beer, otrzymywał za pracę przy budowie kościoła 28 fenigów dziennie i prócz tego 4 fenigi tygodniowo na kąpiel. Jego pomocnicy otrzymywali po 18 fenigów i 20 fenigów dziennie oraz po 3 fenigi tygodniowo na kąpiel. Murarz otrzymał 16, stolarz — 28 fenigów dziennie.

Lekarze otrzymywali po 28 fenigów, pomocnicy ich po 22 fenigi, chłopcy do posług — po 20 fenigów dziennie.

Poza płacą w gotówce otrzymywali pracujący przy budowie rzemieślnicy i ich pomocnicy raz na tydzień, w poniedziałek posiłek, składający się ze smalcu, jaj, chleba, sera, garnka zupy, oraz ćwiartki wina albo piwa.

Płace zarobkowe, jak twierdzą historycy, były zupełnie wystarczające na owe czasy, gdy żywność była tania, a pieniądz srebrny w wysokiej cenie.

Z całej Polski.

Zastrzelenie wskutek nieostrożności

Kraków. We wtorek wieczorem znany atrysta malarz, Jerzy Kossak, zamieszkały w Krakowie, bawiąc na polowaniu w lesie w Tyńcu, przez nieostrożność postrzelił z dubeltówki 14-letniego chłopca, Władysława Marczyka. Ciężko ranny chłopiec zmarł w drodze do szpitala.

Energiczna walka z handlarzami kokainy.

Warszawa. Władze bezpieczeństwa przeprowadziły w ostatnich dniach na terenie Warszawy likwidację szeregu potajemnych ośrodków handlu kokainą i innemi narkotykami, który w ostatnich czasach bardzo rozpowszechnił się w Warszawie. W Warszawie istniał cały szereg tajnych klubów, gdzie zbierali się ludzie opanowani strasznym nałogiem. Bardzo często notowano wypadki samobójstwa nieszczęśliwych narkotyków. W ręce policji wpadły wszystkie nici rozgałęzionej organizacji sprzedaży i przemytu narkotyków z zagranicy. Dalsze dochodzenia trwają.

Poczwórne morderstwo.

Lwów. 18-letni parobek z Juszkowicz, niejaki Michał Mikijewicz popełnił ubiegłej nocy poczwórne morderstwo. Zbrodnia miała przebieg następujący: o godz. 10 rano Mikijewicz udał się do domu swego szwagra Hermana, gdzie po burzliwej kłótni na temat działów gruntowych dobył rewolweru i trzema strzałami pozbawił Hermana życia. Czwartym strzałem ciężko ranił swą siostrę. Następnie udał się pociągiem do Horodyszcza Królewskiego, gdzie mieszkała niejaka Anna Somek, o której względy Mikijewicz się ubiegał. Zbrodniarz włamał się do jej mieszkania, gdzie dwoma strzałami zabił Annę Somek i opiekuna jej Tomaszewskiego. Odgłosy strzałów zaalarmowały okolicznych gospodarzy, którzy zawiadomili o zajściu policję. Rozpoczęto pościg za zbrodniarzem, który widząc, że nie ujdzie pościgu, popełnił samobójstwo.

Paderewski przybędzie do Poznania na odsłonięcie pomnika.

Poznań. W związku z uroczystościami odsłonięcia pomnika Wilsona, magistrat miasta Poznania zaprosił na tę uroczystość fundatora pomnika Ignacego Paderewskiego. Onegdaj nadeszła od Paderewskiego odpowiedź z Ameryki, w której Paderewski przyjmuje zaproszenie, prosząc zarazem o przełożenie terminu uroczystości z 27 czerwca na 4 lipca, tj. na dzień narodowego święta Stanów Zjednoczonych. Paderewski zawiadamia również, że w tym czasie wybiera się do Poznania na uroczystość odsłonięcia pomnika Wilsona wielu wybitnych przedstawicieli Ameryki z gen. Pershingiem na czele. Miasto przychyliło się do życzenia Paderewskiego.

Idjotyczny zakład.

Poznań. Onegdaj wydarzyła się we wsi Śródce historja, która o mało co nie zakończyła się dla jednego z jej bohaterów tragicznie. Trzej towarzysze w czasie sutej libacji, założyli się, kto dłużej wytrzyma w wodzie. Jak tylko zakład doszedł do skutku, wszyscy trzej udali się nad Cybinę, gdzie zakład swój zrealizowali. Wszyscy weszli do wody i zażywali kąpieli w stosunkowo chłodnej wodzie, przyczem każdy starał się pozostał dłużej, niż towarzysze. W pewnej chwili jeden z nich uległ atakowi padaczki i zaczął tonąć. Przy pomocy przechodniów i pogotowia ratunkowego topielca wyratowano i w stanie groźnym przewieziono go do szpitala. gdzie walczy ze śmiercią.

Wykrycie podpalaczy urzędu skarbowego.

Wilno. W sprawie tajemniczego pożaru w urzędzie skarbowym w Głębokiem, policja zdołała wpaść na ślad zbrodniarzy. Podpalenia dokonali pracownicy tegoż urzędu. Na polecenie sędziego śledczego aresztowano funkcjonarjusza urzędu skarbowego Andrzeja Woźniaka.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

W sobotę, dnia 23. bm. wesoła, z dużym temperamentem i werwą operetka **„Krysia Leśniczanka“** w wybornej obsadzie i reżyserji.

W niedzielę, dnia 24. bm. o godz. 15.30 po cenach zniżonych opera Moniuszki **„Halka“**. wieczorem dobrze grana, wesoła krotochwila **„Bez posagu ożenić się nie mogę“**.

W poniedziałek, dnia 25 bm. po cenach zniżonych o godz. 15.30 patrjotyczne widowisko **„Kościuszko pod Racławicami“**. Wieczorem gościnny występ znakomitego tenora **Ignacego Dygasa i Liljany Zamorskiej** w operze **„Carmen“**.

REPERTUAR:

Sobota, dnia 23. bm.: Krysia Leśniczanka“ o godz. 19,30.
Niedziela, dnia 24. bm.: „Halka“ o godz. 15.30.
Niedziela, dnia 24. bm.: „Bez posagu ożenić się nie mogę“ o godz. 19.30.
Poniedziałek, dnia 25. bm.: „Kościuszko pod Racławicami“ o godz. 15.30.

Ruch spółdzielczy.

Dodatnie objawy rozwoju ruchu spółdzielczego.

W statystyce rozwoju ruchu spółdzielczego w ostatnich latach obserwowaliśmy stały spadek liczby członków w spółdzielniach spożywców. Spadek ten wytłumaczony był poniekąd przez to, że spółdzielnie masowo wykreślały ze swych rejestrów wszystkich członków t. zw. „martwych“, to jest tych, z którymi od dłuższego czasu został zerwany kontakt organizacyjny. Obecnie rejestry członkowskie zostały już pod tym względem uporządkowane. Sprawozdania spółdzielni spożywców z roku ubiegłego wskazują na to, że w szeregu dużych spółdzielni liczba członków zaczyna się już zwiększać. Tak samo i wykazy statystyczne z ostatnich miesięcy roku bieżącego podają zwiększenie liczby członków. Ponieważ stopień skooperatyzowania ludności najdobitniej świadczy o rozwoju spółdzielczości, należy zjawisko powyższe przyjąć z dużą radością.

Dodatkowe pociągi świąteczne.

Katowice. Dyrekcja Okręgowa Kolei Państw. w Katowicach komunikuje: Z okazji Zielonych Świąt, kursować będą w okręgu Dyrekcji Katowickiej następujące pociągi dodatkowe:

W piątek 22 maja 1931 r.

Pociąg dodatkowy Nr. 1127 Katowice — Zakopane (Katowice odj. 16,16 Zakopane przyjazd 22,03.

W sobotę 23 maja 1931 r.

Pociąg dodatkowy Nr. 815 Katowice — Wisła (Katowice odj. 16,20 — Wisła przyj. 19,04). Nr. 833 Katowice — Brada (Katowice odj. 13,03 — Brada przyj. 13,40). Nr. 836A. Brada — Katowice (Brada odj. 13,58 — Katowice przyj. 14,32). Nr. 1125A. Ruda Śl. — Skawina (Ruda odj. 14,27 — Skawina przyj. 17.55). Nr. 1127A. Katowice — Zakopane (Katowice odj. 16,16 — Zakopane przyj. 22,03). Nr. 1731A. Katowice — Bielsko (Katowice odj. 14,27 Bielsko prz. 16,05). Nr. 1736A. Bielsko — Katowice (Bielsko odj. 19.08 — Katowice przyj. 20,58). Nr. 1815 Katowice — Żywiec (Katowice odj. 16,10 — Żywiec przyj. 18,30).

W niedzielę 24 maja 1931 r.

Pociąg dodatkowy Nr. 813 Katowice — Jastrzębie Zdrój (Katowice odj. 8,40 — Jastrzęb Zdrój przyj. 10,21). Nr. 818 Jastrzęb. Zdrój — Katowice (Jastrzęb. Zdrój odj. 22,35 — Katowice przyj. 0,10). Nr. 1811 Katowice — Żywiec (Katowice odj. 4,55 — Żywiec przyj. 7,08) Nr. 1731A. Katowice — Bielsko (Katowice odj. 14,27 — Bielsko przyj. 16,05). Nr. 1736A. Bielsko — Katowice (Bielsko odj. 19,08 — Katowice przyj. 20,58). Nr. 1738A. Żywiec — Katowice (Żywiec odj. 19,50 — Katowice przyj. 22,04). Nr. 1120 Mysłowice — Hindenburg (Mysłowice odj. 8,42 — Hindenburg przyj. 10,03). Nr. 1215 Hindenburg — Mysłowice (Hindenburg odj. 10,56 — Mysłowice przyj. 12,00).

W poniedziałek 25 maja 1931 r.

Pociąg dodatkowy Nr. 813 Katowice — Jastrzębie Zdrój (Katowice odj. 8,40 — Jastrzębie Zdrój przyj. 10,21). Nr. 818 Jastrzębie Zdrój — Katowice (Jastrzębie Zdrój odj. 22,35 — Katowice przyj. 0,10). Nr. 1811 Katowice — Żywiec (Katowice odj. 4,55 — Żywiec przyj. 7,08). Nr. 1738A. Żywiec — Katowice (Żywiec odj. 19,50 — Katowice przyj. 22,04). Nr. 1731A. Katowice — Bielsko (Katowice odj. 14,27 — Bielsko przyj. 16,05). Nr. 1736A. Bielsko — Katowice (Bielsko odj. 19,08 — Katowice przyj. 20.58). Nr. 816 Wisła — Katowice (Wisła odj. 19,18 — Katowice przyj. 21,57). Nr. 1136A. Skawina — Ruda Śl. Skawina odj. 17,55 — Ruda Śl. przyj. 21,35). Nr. 1138A. Zakopane — Katowice (Zakopane odj. 18,25 — Katowice przyj. 0,17). Nr. 1120 Mysłowice — Hindenburg (Mysłowice odj. 8,42 — Hindenburg przyj. 10,03). Nr. 1215 Hindenburg — Mysłowice (Hindenburg odj. 10,56 — Mysłowice przyj. 12,00).

Oprócz tego uruchomiony będzie na szlaku Katowice — Herby Nowe — Ostrów pociąg dodatkowy a to z Katowic do Ostrowa pociąg dodatkowy w planie normalnego pociągu Nr. 436 Katowice, odj. 13,12 — Ostrów przyj. 18,26 w sobotę, dnia 23 maja br. oraz w kierunku powrotnym pociąg dodatkowy Nr. 38/437/II. Ostrów Wlkp. odj. 18,40 — Katowice przyj. 0,15 w nocy z 25 na 26 maja br.

Na linji Katowice — Dziedzice — Żywiec pociąg dodatkowy Nr. 1813 Katowice odj. 5,38, Katowice Ligota 5,50, Tychy 6,06, Pszczyna 6,42 z Dziedzic przyj. 6,53, dnia 24 maja br. oraz zpowrotem, dnia 25 maja br. pociąg dodatkowy — Nr. 1738A/II. Dziedzice odj. 21,20 — Katowice przyjazd 22,20.

Ponadto uruchomi się na szlaku Katowice — Tychy przez Murcki w oba dni Zielonych Świąt t. j. 24 i 25 maja br. pociągi dodatkowe Nr. 1729A. Katowice odj. 14,02, Katowice — Brynów odjazd 14,08, Katowice — Ligota odj. 14,13, Murcki odj. 14.23, Kostuchna odj. 14,28, Tychy przyj. 14,35 a zpowrotem poc. dod. Nr. 1734A. — Tychy odj. 19,15, Kostuchna odj. 19,26, Murcki odj. 19,32, Katowice-Ligota odj. 19,40, Katowice-Brynów odj. 19,45 — Katowice przyj. 19,50. Pociągi te będą w przyszłości kursowały pomiędzy Katowicami a Tychami w każdą niedzielę i święta.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 21 maja 1931 r.

Dolar amerykański 8.90 zł. Funt sterlingów angielskich 43.31 zł. 100 franków francuskich — 34.82 zł. 100 szylingów austrjackich 125.09 zł. 100 koron czeskich 26.38 zl. 100 lir włoskich 46.62 zł. 100 franków szwajcarskich 171.64 zł. 100 guldenów gdańskich 173.17 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu

w dniu 21 maja 1931 r.

Żyto 29.25—29.75. Pszenica 33.75—34.25. Jęczmień przemiałowy 27.00—28.00. Owies pastewny 30.00—31.00. Mąka żytnia 65-proc. 44.00—45.00. Mąką pszenna 65-proc. 53.00—56.00. Otręby żytnie 24.00—25.00. Otręby pszenne 22.50—23.50. Otręby pszenne grube 24.00—25.00. Groch Wiktorja 32.00—33.00. Groch Folgera 38.00—42.00. Łubin niebieski 26.00—28.00. Łubin żółty 34.00—38.00. Tatarka 42.00—44.00. ziemniaki jadalne 6.50—7.00. Słoma prasowana 3,40—3.80. Siano luźne 10.00—10.50. Siano prasowane 11.00—12.50.

Sprawy towarzystw.

Katowice. W poniedziałek, dnia 25 maja br. (drugie święto) urządza Katolickie Koło Abstynentów w Katowicach przy kościele N. M. P. wycieczkę do Doliny Szwajcarskiej koło Chorzowa. Zbiórka o godz. 2 popołudniu przed sekretarjatem przy ul. Ks. Damrota 8. O liczny udział uprasza **Zarząd.**

Siemianowice. Posiedzenie nowo założonego Katolickiego Koła Abstynentów w Siemianowicach odbędzie się we wtorek, dnia 26 maja br. o godz. 20 (8-mej wieczorem) na sali Katolickiego Domu Związkowego przy kościele św. Krzyża, na które zaprasza się wszystkich członków; goście mile widziani. **Zarząd.**

Nakładem firmy „Katolik“ spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula,